

EUROPOS INVESTICIJŲ BANKO PASKOLOS
(skirtos 2004-2006 m. laikotarpio Sanglaudos fondo lėšomis finansuojamiems
vandentvarkos projektams ir 2007-2013 m. laikotarpio ES struktūrinės
paramos lėšomis finansuojamiems projektams įgyvendinti)
PERSKOLINIMO GAIRĖS

1. Europos investicijų banko paskolos perskolinimas

Europos investicijų banko (toliau vadinama – EIB) paskola (toliau vadinama – paskola) – pagal 2009 m. kovo 13 d. tarp Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau vadinama – Finansų ministerija) ir EIB pasirašytą sutartį Lietuvai suteikta ilgalaikė 1 132 mln. eurų (3 900 mln. litų) paskola, skirta pagal 2007-2013 m. ES struktūrinės paramos programavimo laikotarpio Žmogiškųjų išteklių plėtros, Sanglaudos skatinimo ir Ekonomikos augimo veiksmų programas įgyvendinamų projektų (toliau vadinama – 2007-2013 m. ES struktūrinės paramos lėšomis finansuojami projektai) ir projektų, įtrauktų į 2004-2006 m. Sanglaudos fondo lėšomis finansuojamų baseinų investicinius paketus, (toliau vadinama – Sanglaudos fondo projektai) bendrajam finansavimui užtikrinti.

Sutartyje su EIB yra numatyta EIB paskolos perskolinimo (toliau vadinama – perskolinimas) galimybė – tai yra galimybė pagal EIB nustatytas sąlygas dalį paskolos lėšų perskolinti pareiškėjams (projektų vykdytojams, galutiniams paramos gavėjams ir (ar) jų partneriams¹) (toliau vadinama – pareiškėjai) jų lėšų daliai projektui finansuoti užtikrinti. Perskolinimas netaikomas, jeigu pareiškėjo lėšų šaltinis yra valstybės biudžeto lėšos.

2. Pagrindinės perskolinimo sąlygos

Perskolinimas yra vykdomas vadovaujantis Paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų bei valstybės garantijų teikimo ir suteiktų paskolų grąžinimo taisyklėse, patvirtintose 2001 m. birželio 4 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 667 (Žin., 2001, Nr. 49-1713, Žin., 2009, Nr. 103-4293) (toliau – Taisyklės), nustatyta tvarka.

Pareiškėjo galimybę gauti perskolinamą paskolą nagrinėja Finansų ministerijos Valstybės izdo departamentas, sprendimą skirti paskolą priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė, atsižvelgusi į Valstybinės paskolų komisijos siūlymą.

EIB perskolinama paskola pareiškėjui suteikiama Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu, pasirašant paskolos suteikimo sutartį.

EIB perskolinama paskola gali būti suteikiama, jeigu projektas ir pareiškėjas atitinka **visas** žemiau išvardintas sąlygas:

1. *Pareiškėjas* yra vienas iš žemiau išvardintų subjektų:
  - 1.1. savivaldybė;
  - 1.2. valstybės ar savivaldybės įmonė;
  - 1.3. akcinė ar uždaroji akcinė bendrovė, kurios visą arba dalį akcijų valdo valstybė ar savivaldybė;
2. *Pareiškėjas* prie projekto finansavimo įsipareigoja prisidėti savomis lėšomis, kurių finansavimo šaltinis nėra valstybės biudžeto lėšos;

---

¹ Išimtiniais atvejais, vykdant perskolinimą, projekto *finansiniu partneriu* gali būti laikoma ir savivaldybė (valstybės ar savivaldybės įmonė ar akcinė ar uždaroji akcinė bendrovė, kurios visą arba dalį akcijų valdo valstybė ir savivaldybė), kuri projekto paraiškoje nėra nurodyta kaip projekto partneris, tačiau skiria lėšų projektui finansuoti.

3. *Projektas* yra finansuojamas 2007-2013 m. ES struktūrinės paramos lėšomis arba 2004-2006 m. Sanglaudos fondo paramą gavusių baseinų investicinių paketų lėšomis, arba ministerija ir (ar) kita valstybės institucija yra priėmusi sprendimą finansuoti projektą ES paramos lėšomis, arba pareiškėjas yra pateikęs paraišką dėl projekto finansavimo ES struktūrinės paramos lėšomis;

4. *Projektas* atitinka nustatytas projekto tinkamumo finansuoti EIB paskolos lėšomis sąlygas²;

5. *Pareiškėjo* sprendimas kreiptis dėl perskolinimo neprieštarauja teisės aktams ir nustatytiems skolinimosi limitams;

6. *Pareiškėjas* yra pajėgus įrodyti, kad bus užtikrintas suteiktos paskolos grąžinimas, ir pakanka paskolos grąžinimą užtikrinančių priemonių (savivaldybės garantija, jei savivaldybė negali prisiimti garantinių įsipareigojimų, tuomet turto įkeitimas ar kt.), išskyrus teisės aktais (įskaitant Europos Komisijos sprendimus teikti projektui paramą) nustatytus atvejus, kai subjekto turtas negali būti įkeičiamas;

7. *Pareiškėjas* nėra skolingas Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, Valstybinio socialinio draudimo fondui, laiku vykdo įsipareigojimus pagal anksčiau suteiktas perskolintas paskolas, nebuvo ir nėra paskelbtas nemokiu;

8. Prieš juridinį asmenį, jo savininkus (juridinį asmenį kontroliuojančius asmenis) nevyksta ikiteisminis tyrimas, nėra nagrinėjama baudžiamoji byla ir jie nėra pripažinti kaltais dėl nusikaltimų ir (arba) baudžiamųjų nusižengimų pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso straipsnius, numatančius atsakomybę už nusikaltimus ir baudžiamuosius nusižengimus ekonomikai, verslo tvarkai, finansų sistemai, pagal 1961 m. birželio 26 d. Lietuvos Respublikos baudžiamąjį kodeksą nėra pripažinti kaltais dėl nusikaltimų ūkininkavimo tvarkai ir finansams, išskyrus tuos atvejus, kai teistumas dėl šių nusikaltimų išnykęs arba panaikintas.

SVARBU! Perskolinimas gali būti suteikiamas tik tai daliai pareiškėjo lėšų, kurios yra laikomos tinkamomis finansuoti ES struktūrinės paramos lėšomis projekto išlaidomis.

Jeigu teikiamas prašymas perskolinimui dėl 2007-2013 m. ES struktūrinės paramos lėšomis finansuojamo (numatomo finansuoti) projekto, kurio projekto vertė yra 25-50 mln. eurų (86,32 – 172,64 mln. litų), išskyrus tokios vertės projektus aplinkosaugos srityje, pareiškėjas įgyvendinančiajai institucijai papildomai prie Paraiškos dėl projekto finansavimo turi pateikti EIB nustatytą projekto aprašymo (*angl. Project fiche*) formą. Jeigu bendra projekto vertė viršija 50 mln. eurų (172,64 mln. litų), o aplinkosaugos projekto vertė viršija 25 mln. eurų (86,32 mln. litų), pareiškėjas įgyvendinančiajai institucijai teikia tik didelės apimties projekto aprašymo (*angl. Major project*) formą.

Kiekvienam projektui, kurio bendra vertė viršija 25 mln. eurų (86,32 mln. litų), turi būti gautas EIB pritarimas projekto finansavimui. Projektų paraiškas EIB pritarimui teikia Finansų ministerija.

Jeigu teikiamas prašymas perskolinimui dėl 2004-2006 m. programavimo laikotarpio Sanglaudos fondo lėšomis finansuojamo projekto, toks projektas privalo būti įtrauktas į 2004-2006 m. Sanglaudos fondo lėšomis finansuojamų baseinų investicinius paketus.

---

² Pagal 2007-2013 m. ES struktūrinės paramos Žmoniškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo ir Sanglaudos skatinimo veiksmų programas įgyvendinamų projektų tinkamumo finansuoti EIB paskolos lėšomis vertinimą atlieka įgyvendinančioji institucija, užpildydama Projekto (-ų) tinkamumo finansuoti Europos investicijų banko paskolos lėšomis patikros lapą ir Projekto (-ų) atitikties Europos investicijų banko aplinkosauginiams reikalavimams patikros lapą, kurių formos patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. vasario 20 d. įsakymu 1K-066 (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2010 m. sausio 15 d. įsakymo Nr. 1K-011 redakcija).

3. Pareiškėjui suteikiamos paskolos sąlygos

Pareiškėjui paskola suteikiama šiomis sąlygomis:

- ⇒ paskolos trukmė – iki 25 metų (vėliausia paskolos grąžinimo data – 2034 m. kovo 15 d.);
- ⇒ paskolos valiuta – eurai;
- ⇒ paskolos grąžinimo sumos ir periodiškumas – lygiomis dalimis vieną kartą per metus;
- ⇒ paskolos grąžinimo atidėjimas (mokant tik palūkanas) – iki 7 metų (iki 2016 m. kovo 15 d.);
- ⇒ fiksuota palūkanų norma pirmuosius 10 m. (fiksuojama sutarties dėl paskolos suteikimo pasirašymo dieną, vėliau norma gali būti peržiūrėta, gali būti keičiamas ir palūkanų tipas);
- ⇒ palūkanų norma – jei sutartis dėl paskolos suteikimo būtų pasirašoma šiuo metu, perskolinamos paskolos palūkanų norma būtų apie 4%.

Prieš priimant sprendimą dėl perskolinamos paskolos suteikimo, yra vertinamas valstybės pagalbos elementas. Siekiant nepažeisti valstybės pagalbos reikalavimų, palūkanų norma gali būti didinama.

4. Perskolinimo eiga ir procedūros

Pareiškėjas prašymą dėl perskolinimo Finansų ministerijai gali teikti:

- ⇒ tuo pačiu metu, kai įgyvendinančiajai institucijai teikia Paraišką dėl projekto finansavimo (toliau – projekto paraiška);
- ⇒ bet kuriuo metu po projekto paraiškos pateikimo (taip pat pradėjus įgyvendinti projektą), su sąlyga, kad paskolos sutartis bus pasirašyta iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos;
- ⇒ Sanglaudos fondo projektams - ne vėliau kaip praėjus 6 mėnesiams po projekto išlaidų tinkamumo pabaigos datos.

Projektas gali būti pradėtas įgyvendinti ir išlaidos patirtos iki perskolinamos paskolos suteikimo dienos tuo atveju, jeigu pareiškėjas savo lėšų dalį projektui finansuoti užtikrina iš kitų finansavimo šaltinių ir, 2007-2013 m. ES struktūrinės paramos lėšomis finansuojami projektų atveju, pateikia tai įrodančius dokumentus įgyvendinančiajai institucijai, o Sanglaudos fondo projektų atveju - Finansų ministerijai.

Pagrindiniai etapai, siekiant gauti perskolinimą, yra nurodyti 1 pavyzdyje ir aprašyti žemiau (1 etapas gali būti vykdomas ir vėliau, atsižvelgiant į tai, koku metu pareiškėjas nusprendžia teikti prašymą dėl perskolinimo; Sanglaudos fondo projektams šis etapas jau yra įvykdytas).

1 pav. Perskolinimo ciklas

1 etapas. Projekto paraiškos rengimas ir teikimas įgyvendinančiajai institucijai

Projekto paraiška ir priedai rengiami ir teikiami įgyvendinančiajai institucijai vadovaujantis konkrečiame kvietime teikti paraiškas nustatytais reikalavimais.

Jeigu pareiškėjas paraiškos teikimo metu numato prašyti (arba jau yra pateikęs prašymą Finansų ministerijai) perskolinti EIB paskolos lėšas savo lėšų daliai projektui finansuoti užtikrinti, tai jis turi nurodyti Paraiškos dėl projekto finansavimo bendrosios (A) dalies 36 punkto „Projekto tinkamų finansuoti išlaidų finansavimo šaltiniai“ lentelės 3.2 punkte. Jeigu pareiškėjas iki paraiškos teikimo jau yra pateikęs prašymą dėl perskolinimo, prašymo kopija pridedama prie projekto paraiškos.

2 etapas. Prašymo dėl perskolinimo teikimas Finansų ministerijai

Pareiškėjas Finansų ministerijos Valstybės išdo departamentui teikia laisvos formos prašymą dėl perskolinimo (rekomenduojama prašymo forma projektams, finansuojamiems iš 2007-2013 m. Europos sąjungos struktūrinės paramos lėšų, pateikiama 1 priede) ir kitus Taisyklėse numatytus dokumentus.

3 etapas. Prašymo dėl perskolinimo nagrinėjimas Finansų ministerijoje

Prašymą dėl perskolinimo Finansų ministerijos Valstybės izdo departamentas nagrinėja Taisyklėse nustatyta tvarka. Prašymo nagrinėjimo metu nustatius, kad yra pateikti ne visi reikalingi dokumentai arba pateiktuose dokumentuose pateikta informacija nėra pakankama, pareiškėjo gali būti paprašyta pateikti papildomus dokumentus ir (ar) paaiškinimus. Finansų ministerija išnagrinėja pateiktus dokumentus (įskaitant Įgyvendinančiosios institucijos, ir, jei taikoma, Europos investicijų banko išvadą dėl projekto tinkamo finansuoti EIB paskolos lėšomis) ir parengia išvadą dėl perskolinimo (ir kitus Taisyklėse reikalaujamus dokumentus) Valstybinei paskolų komisijai. Finansų ministerija taip pat įvertina, ar perskolinama paskola turi valstybės pagalbos požymių ir, jeigu taip, ar nebus pažeisti taikomi reikalavimai dėl didžiausio valstybės pagalbos dydžio.

4 etapas. Svarstymas Valstybinėje paskolų komisijoje.

Finansų ministerija, išnagrinėjusi, ar pateikti visi dokumentai ir ar juose pateikta informacija yra pakankama Valstybinei paskolų komisijai sprendimui priimti, organizuoja šios komisijos posėdį. Komisija, įvertinusi pareiškėjo finansinę būklę, planuojamus pinigų srautus ir kitą svarbią informaciją, priima sprendimą siūlyti Vyriausybei suteikti perskolinamą paskolą.

Finansų ministerijai atmetus prašymą dėl perskolinamos paskolos arba Valstybinei paskolų komisijai priėmus sprendimą paskolos nesuteikti, prieš pasirašant projekto finansavimo ir administravimo sutartį, pareiškėjas įgyvendinančiajai institucijai turi pateikti įrodymus, kokiomis priemonėmis bus užtikrintas jo lėšų indėlis į projektą.

5 etapas. Sprendimo dėl perskolinimo priėmimas

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, gavusi VPK siūlymą dėl perskolinimo paskolos suteikimo, priima sprendimą dėl paskolos suteikimo. Sprendimas gali būti sąlyginis, t.y. paskolos sutartis pasirašoma, tik įvykdžius šias sąlygas:

1. Įgyvendinančioji institucija Finansų ministerijai yra pateikusi išvadą, kad projektas yra tinkamas finansuoti EIB paskolos lėšomis;
2. Projektui, kurio vertė viršija 25 mln. eurų, yra gautas EIB pritarimas projektą finansuoti EIB paskolos lėšomis;
3. Priimtas teigiamas ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos sprendimas dėl projekto finansavimo ES struktūrinės paramos lėšomis.

6 etapas. Perskolinamos paskolos sutarties pasirašymas

Perskolinamos paskolos sutartį su pareiškėju pasirašo finansų ministras arba jo įgaliotas asmuo tada, kai perskolinamos paskolos gavėjas pateikia gaunamos paskolos užtikrinimą įrodančius dokumentus.

Į perskolinamos paskolos sutartį įtraukiamos nuostatos dėl:

- ⇒ paskolos lėšų panaudojimą pagal paskirtį;
- ⇒ atskaitomybės už lėšų panaudojimą ir rezultatų pateikimą;
- ⇒ sankcijų už įsipareigojimų nevykdymą;
- ⇒ priešlaikinio paskolos grąžinimo skolininko iniciatyva sąlygų;
- ⇒ privalomo paskolos grąžinimo sąlygų (pvz., paaiškėjus, kad sprendimas dėl paskolos suteikimo priimtas remiantis pareiškėjo pateiktais žinomai neteisingais esminiais duomenimis, arba jei dėl projekto finansavimo ir administravimo

sutarties pakeitimų projektas tampa netinkamu finansuoti EIB paskolos lėšomis, kt.).

7 etapas. Paskolos administravimas ir lėšų išmokėjimas

Jeigu taip nustatyta paskolos sutartyje, iki išmokant lėšas paskolos gavėjui, pastarasis nustatyta tvarka įkeičia turtą.

Paskolos lėšos paskolos gavėjui išmokamos pastarajam pateikus laisvos formos prašymą (teikiant prašymą didesnei negu 8 mln. litų sumai, keliamas reikalavimas informuoti Finansų ministeriją iš anksto) ir išlaidas pagrindžiančius dokumentus arba prekių (paslaugų, darbų) pirkimo sutarčių kopijas (jei teikiamas avanso mokėjimo prašymas).

Paskolos lėšos išmokamos dalimis, ne mažesnėmis negu 100 tūkst. litų (šis reikalavimas netaikomas išmokant avansą ir paskutinę paskolos dalį). Avansu išmokama suma negali viršyti mažesnio iš šių dydžių:

- ⇒ 30 procentų paskolos sumos;
- ⇒ 3 mln. litų.

Paskola administruojama ir gražinama perskolinamos paskolos sutartyje ir Taisyklėse nustatyta tvarka. Paskolos gavėjas privalo teikti Finansų ministerijai Taisyklėse numatytas ataskaitas. Nevykdant įsipareigojimų pagal perskolintos paskolos sutartį, paskolos administravimas gali būti perduotas AB Turto bankui. Paskolos gavėjui taikomi Valstybės skolos įstatymo 3 straipsnio 13 dalyje numatyti apribojimai.

SVARBU! Jeigu dėl projekto įgyvendinimo metu atsiradusių pakeitimų jis tampa netinkamas finansuoti EIB paskolos lėšomis, EIB perskolinimo paskola projektui finansuoti nutraukiama ir visos (įskaitant ir anksčiau patvirtintas ir (ar) išmokėtas) projekto išlaidos laikomos netinkamomis finansuoti EIB paskolos lėšomis ir gražinamos teisės aktuose nustatyta tvarka.